

Sera CONKBAYIR

**VERİ KORUMA HUKUKU AÇISINDAN
SAĞLIKTA YAPAY ZEKÂ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
TEŞEKKÜR.....	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. YAPAY ZEKÂ VE VERİ KORUMA HUKUKU İLİŞKİSİ	1
A. Yapay Zekâ.....	1
1. Yapay Zekânın Tanımı	1
2. Yapay Zekâ Türleri	2
a. Zayıf – Güçlü Yapay Zekâ.....	3
b. Dar – Genel – Süper Yapay Zekâ.....	3
c. Algı Seviyesine Göre Yapay Zekâ	4
3. Yapay Zekâya İlişkin Mevzuat.....	4
B. Veri Koruma Hukuku ve Yapay Zekâ ile İlişkisi	6
II. SAĞLIK ALANINDA KULLANILAN YAPAY ZEKÂ SİSTEMLERİ 7	
A. Tanı ve Teşhis İçin Kullanılan Sistemler	8
1. Radyoloji ve Görüntüleme Sistemleri.....	9
2. Dijital ve Giyilebilir Sağlık Uygulamaları	10
3. Genetik Veri Analizi.....	12
B. Tedavi İçin Kullanılan Sistemler	13
1. Cerrahi Operasyonlar	13
2. Dijital İlaç Geliştirme ve İlaç Takibi	14
3. Evde Sağlık Bakım Sistemleri.....	15
C. Sağlık Hizmetlerinin Yönetimi İçin Kullanılan Sistemler	16
1. Hastane Dosyalarının Dijitalleştirilmesi ve Randevu Planlamaları	16

2. Sigorta ve Maliyet Tahmini	17
-------------------------------------	----

BİRİNCİ BÖLÜM

YAPAY ZEKÂ İLE SAĞLIK VERİLERİNİN

İŞLENMESİNİN ŞARTLARI

I. Veri Koruma Hukuku ve Temel İlkeler	19
A. Veri Koruma Hukukuna İlişkin Temel Tanım ve Kavramlar	20
1. Kişisel Veri	20
2. Özel Nitelikli Kişisel Veri	22
3. Veri Sorumlusu ve Veri İşleyen	24
B. Veri Koruma Hukukuna İlişkin Mevzuat	25
1. Uluslararası Antlaşmalar	25
a. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	26
b. Avrupa Konseyi 108 No'lu Sözleşme	27
2. Ulusal Hukuki Düzenlemeler	28
a. Anayasa	28
b. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	29
c. Diğer Kanunlar	29
3. Sağlık Verilerine Özgü Düzenlemeler	30
C. Diğer Uluslararası Hukuki Düzenleme ve Metinler	32
1. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü İlkeleri (OECD)	32
2. Birleşmiş Milletler Rehber İlkeleri	33
3. Avrupa Birliği Veri Koruma Tüzüğü (GDPR)	34
II. Kişisel Verilerin İşlenmesi	35
A. Türk Hukukunda Kişisel Verilerin İşlenmesine Hakim olan İlkeler	36
1. Hukuka ve Dürüstlük Kuralına Uygun Olma İlkesi	37
2. Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma İlkesi	40
3. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme İlkesi	41
4. Amaç ile Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma İlkesi	43

5. Amaç İçin Gerekli Süre Kadar Muhafaza Edilmesi İlkesi.....	44
B. Kişisel Verilerin İşlenmesinin Şartları.....	45
C. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	46
1. 12 Mart 2024 tarihli 7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Uyarınca Yapılan Değişiklikler	47
2. Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi	48
a. Açık Rıza Şartı.....	49
b. KVKK m. 6/3-e Hükmünde Yer Alan İstisnalar	53
aa. Kamu Sağlığının Korunması.....	53
bb. Koruyucu Hekimlik	54
cc. Tıbbi, Teşhis, Tedavi ve Bakım Hizmetlerinin Yürütülmesi	54
dd. Sağlık Hizmetleri ile Finansmanının Planlanması ve Yönetimi	55
c. KVKK m. 6/3 Hükmüne Eklenen ve Sağlık Verilerini İlgilendirilen İstisnalar	55
d. KVKK m. 28 Hükmü ile Düzenlenen ve Sağlık Verilerini İlgilendiren İstisnalar	56
e. Sağlık Hizmetleri Bilişim Sistemleri	57
f. Mahkeme Kararları	58
D. Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi ve Anonim Hale Getirilmesi	61
E. Kişisel Verilerin Aktarılması.....	63
1. Yurt İçi Aktarım	64
2. Yurt Dışı Aktarım	64
3. Kişisel Sağlık Verilerinin Aktarımı	66
F. İlgili Kişinin Hakları	66
1. Öğrenme ve Bilgi Edinme Hakkı	67
2. Değişiklik Talep Etme Hakkı	68
3. Bildirimde Bulunma Hakkı	69
4. İtiraz Hakkı	69

5. Zararın Giderilmesini Talep Hakkı.....	71
6. Veri Sorumlusuna Başvuru ve Kişisel Verileri Koruma Kuruluna Şikâyet Hakkı.....	71
G. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri.....	72
1. Aydınlatma ve Bilgilendirme Yükümlülüğü.....	72
2. Veri Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü	73
3. İlgili Kişinin Haklarını Karşılama ve Kişisel Verileri Koruma Kurulunun Kararının Uygulanması Yükümlülüğü	76
4. Veri Sorumluluğu Siciline (VERBİS) Kayıt Yükümlülüğü	76
5. Kişisel Veri İşleme Envanteri Hazırlama Yükümlülüğü	77
III. Sağlık Verilerinin Yapay Zekâ Uygulamaları ile İşlenmesi	77
A. Sağlık Verilerinin Türleri.....	77
B. Yapay Zekâ Uygulamaları ile Elektronik Ortamda Sağlık Verisi İşlenmesi.....	80
C. İşlenme Sonucu Ortaya Çıkan Durumlar	83
1. Avantajlar	83
2. Dezavantajlar.....	84
D. Veri Güvenliği için Alınabilecek Tedbirler	89

İKİNCİ BÖLÜM

VERİ KORUMA HUKUKUNA AYKIRILIĞIN HUKUKSAL SONUÇLARI

I. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hükümlerine Aykırılık ve Sonuçları	93
A. Başvuru.....	93
1. Veri Sorumlusuna Başvuru.....	94
a. Başvuru Şartları	94
b. Talebin Değerlendirilmesi	94
2. Kişisel Verileri Koruma Kuruluna Şikâyet	95
a. Şikâyet Hakkı	95

b. Şikâyet Süresi	97
c. Kurul İncelemesi	97
d. Kurul Kararına Karşı Yargı Yolu	99
B. Yaptırım.....	99
1. İdari Yaptırım	99
2. Cezai Yaptırım.....	101
II. Özel Hukuktan Doğan Sorumluluk.....	102
A. Kişiliğin Korunması Kapsamında Sorumluluk	103
1. Kişiliğin Korunmasına İlişkin Davalar	103
a. Saldırı Tehlikesinin Önlenmesi Davası	104
b. Saldırıya Son Verilmesi Davası	104
c. Saldırının Hukuka Aykırılığının Tespiti Davası.....	105
2. Kişilik Haklarının İhlalinde İleri Sürülebilecek Hukuki Talepler.....	106
a. Maddi Tazminat.....	106
b. Manevi Tazminat.....	107
B. Sözleşme İlişkisinden Doğan Sorumluluk	107
1. Sağlık Verilerinin İşlendiği Sözleşme Türleri.....	108
a. Hastaneye Kabul Sözleşmesi	108
b. Tedavi ve Sağlık Hizmet Sözleşmeleri.....	110
c. Tetkik ve İnceleme Sözleşmeleri.....	111
d. İş Sözleşmesi Kapsamında Sağlık Verilerinin İşlenmesi..	111
e. Klinik Araştırmalar Kapsamındaki Sözleşmeler	112
f. Mobil Uygulamalar ve Dijital Sağlık Teknolojileri Aracılığıyla Sağlık Verilerinin İşlenmesi Sözleşmesi	114
g. Sigorta Sözleşmeleri.....	116
h. Sporcular ve Spor Kulüpleri Arasındaki Sözleşme	117
i. Spor Tesisleri ile Üyeler Arasındaki Sözleşme.....	118
2. Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Sorumluluğun Oluşabilmesi İçin Temel Şartlar	119
a. Geçerli Bir Sözleşmenin Varlığı.....	120

b. Borcun İhlali.....	121
c. Kusur.....	121
d. Zarar.....	123
e. Uygun İlliyyet Bağı.....	123
3. Zamanaşımı	124
4. Yaptırım.....	124
C. Sözleşme Dışı Sorumluluk	125
1. Haksız Fiil Sorumluluğu	125
a. Şartları	126
aa. Fiil.....	126
bb. Hukuka Aykırılık	127
cc. Kusur.....	129
dd. Zarar	130
ee. Uygun İlliyyet Bağı.....	133
b. Zamanaşımı	134
c. Yaptırım.....	135
2. Vekaletsiz İş Görmeden Doğan Sorumluluk	135
a. Kavram	136
b. Unsurları	137
aa. İş görme.....	137
bb. Vekaletin Olmaması.....	138
cc. İşin İş Sahibi Lehine Görülmemesi	139
c. Kazancın İadesi Davası.....	140
3. Sözleşme Benzeri İlişkilerden Doğan Sorumluluk	143
a. Sözleşme Görüşmelerinden Kaynaklanan Sorumluluk ..	144
aa. Genel Olarak	144
bb. Sözleşme Görüşmeleri Aşamasında Veri İhlalinden Doğan Sorumluluk	146
b. Sözleşmenin Art Etkisi.....	147
c. Üçüncü Kişiyi Korumaya Etkili Sözleşme	149
D. Taleplerin Yarışması.....	150

1. Sözleşme Sorumluluğu Hükümleri ile Haksız Fiil Sorumluluğu Hükümlerinin Yarışması	150
2. Vekaletsiz İş Görme ile Haksız Fiil Hükümlerinin Yarışması	151
3. Vekaletsiz İş Görme ile Sözleşmeye Aykırılıktan Doğan Taleplerin Yarışması.....	152
4. Sözleşme Görüşmelerinden Kaynaklanan Sorumluluk ile Haksız Fiil Hükümlerinin ve Kişilik Haklarının Korunmasına İlişkin Hükümlerin Yarışması.....	153
SONUÇ	155
KAYNAKÇA.....	159